

Nr 820

Av herr Jansson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 59, med förslag till lag angående ändring i lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän försäkring, m. m.

(Lika lydande med motion nr 668 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 59 år 1966 föreslås en standardhöjning av folkpensionerna från och med 1 juli 1966 med 170 kronor för ensamstående och 260 kronor för två pensionsberättigade makar. Redan i kommentarerna till årets statsverksproposition liksom i den kommunistiska riksdagsgruppens skattemotion (I: 494 och II: 621) vid årets riksdag förutskickades att gruppen kommer att föreslå en betydligt kraftigare ökning av folkpensionerna än vad regeringen föreslagit.

Vår utgångspunkt är i första hand en bedömning av pensionsbeloppens storlek i förhållande till de faktiska levnadskostnaderna. Dessutom anser vi att det måste finnas en rimlig överensstämmelse mellan standardutvecklingen för folkpensionärerna och löntagarna i samhället i övrigt. Vårt samhälle bör ha råd att ge pensionärerna del i standardhöjningen. Enbart den första frågeställningen om pensionsbeloppens storlek i jämförelse med levnadskostnaderna talar för en kraftigare höjning än den regeringen föreslagit.

Även efter ett genomförande av regeringens förslag till höjda pensioner blir resultatet, att en ensamstående pensionär efter den 1 juli detta år genom den slutliga grundpensionen kommer att få kronor 12: 32 om dagen att leva av och ett pensionspar tillsammans kronor 19: 23. Det tarvar inte några utförligare räkneoperationer för att med kännedom om storleken av livsmedelspriserna m. m. inse, att situationen för pensionärer som endast har pensionen att lita till för sin försörjning är bekymmersam. Vi anser därför att ett *dubbelt standardtillägg* bör utgå och föreslår att pensionen för ensamstående höjes med 340 kronor mot av regeringen föreslagna 170 kronor. För ett pensionärspär föreslår vi 520 kronor mot av regeringen föreslagna 260 kronor. Detta innebär för ensamstående, inklusive indextillägg, 4 670 kronor och för makar 7 280 kronor om året.

Enligt vår mening är det nödvändigt att förbättra läget för dem som endast har pensionen att tillgå. I en motion vid 1964 års vårriksdag tog den kommunistiska gruppen upp detta problem. Den föreslog en skyndsam ut-

redning av frågan om att ge just den kategori av pensionärerna som inte får ATP eller endast en ringa del därav en förstärkning av pensionen. Tyvärr avtog riksdagen motionen. Hur motiverad den var belyses i tilläggsdirektiven för pensionsförsäkringskommittén den 3 juni 1965 — drygt ett år senare. Där heter det att en beräkning med utgångspunkt i 1963 års priser och inkomster gav vid handen att år 1970 tilläggs pensionerna för 40 % av de ålderspensionärer som har ATP uppgår till högst 1 200 kronor om året.

Kommittén gavs därför uppdraget att utreda frågorna om en koncentration av förbättringarna till pensionärsgrupper som i huvudsak endast har folkpensionen att lita till för sin försörjning. Det hade varit en fördelaktig tidsvinst om den kommunistiska motionens i sak samma yrkande hade bifallits ett år tidigare. Utredningen säges skola pågå hela innevarande år, och innan den blir klar och förslag kan föreläggas riksdagen för beslut kommer ytterligare några år att förflyta. Det återstår sålunda endast att i nuvarande läge generellt höja pensionerna och i snabbare takt än vad som förutsetts.

Den dubbling av utgiftsökningen som blir följden av förslaget om en standardhöjning med dubbla beloppet jämfört med regeringens förslag kan enligt vår uppfattning icke anses så betydande att utrymme icke skulle finnas för densamma. Vårt förslag förutsätter i likhet med regeringens att det för bl. a. förtidspensionerna görs en motsvarande uppräknings. Även detta är i hög grad befogat.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi,

att riksdagen måtte antaga följande förslag till

Lag

om ändrad lydelse av 11 § lagen den 25 maj 1962 (nr 382) om införande av lagen om allmän försäkring

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 25 maj 1962 angående införande av lagen om allmän försäkring skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

11 §.

För tiden intill utgången av juni 1968 skall, såframt ej Konungen med riksdagen annorlunda förordnar, i stället för bestämmelserna i 6 kap. 2 § första stycket, 7 kap. 4 § och 8 kap. 4 § första stycket lagen om allmän försäkring gälla att folkpension

För tiden intill utgången av juni 1968 skall, såframt ej Konungen med riksdagen annorlunda förordnar, i stället för bestämmelserna i 6 kap. 2 § första stycket, 7 kap. 4 § och 8 kap. 4 § första stycket lagen om allmän försäkring gälla att folkpension

(Nuvarande lydelse)

i form av ålderspension, hel förtidspension eller änkepension skall för år räknat utgöra *tretusenetthundra* kronor, eller, där den försäkrade är gift och hans make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket nämnda lag samt fall som nedan i tredje eller fjärde stycket sägs ej är för handen, *tvåtusenfyrahundra* fem kronor.

De i ————— av tre.

Atnjuter den ————— nämnda lag.

Atnjuta makar ————— allmän försäkring.

(Föreslagen lydelse)

i form av ålderspension, hel förtidspension eller änkepension skall för år räknat utgöra *tretusenfyrahundra* fyrtio kronor eller, där den försäkrade är gift och hans make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket nämnda lag samt fall som nedan i tredje eller fjärde stycket sägs ej är för handen, *tvåtusensexhundra* sextiofem kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1966.

För den, som åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension och vars pension jämlikt 18 § andra stycket lagen angående införande av lagen om allmän försäkring utgår med högre belopp än som skolat utgivas med tillämpning av 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, skall pensionen höjas med belopp motsvarande den pensionsförhöjning som föranledes av ändringen i 11 §.

att för budgetåret 1966/67 under femte huvudtiteln anvisas till folkpensioner ett förslagsanslag av 5 080 000 000 kronor.

Stockholm den 29 mars 1966

Axel Jansson (k)

C.-H. Hermansson (k)

Gustav Lorentzon (k)

Henning Nilsson (k)

Gunvor Ryding (k)

Sven Hector (k)

Helmer Holmberg (k)